

Predmet IT-98-32-A, Tužilac protiv Mitra Vasiljevića

Transkripcija i redaktura: Fond za humanitarno pravo, 15.decembar 2005.

Utorak, 11. decembar 2001.

Svedok Gari Selski

Svedok Čedomir Vučetić

Otvorena sednica

Optuženi je pristupio Sudu

Početak u 9.30 h

Molim ustanite. Međunarodni krivični sud za bivšu Jugoslaviju zaseda. Izvolite, sedite.

(privatna sednica)

SUDIJA HANT: Sada smo na otvorenoj sednici.

TUŽILAC GRUM: Još jedna stvar, časni Sude. Psihijatar je zatražio da posmatra optuženog za vreme svedočenja. Gospodin Domazet nema nikakvih prigovora i ja bih zamolio da se uvede u sudnicu.

SUDIJA HANT: Da. Moram da vam kažem, da sam ja sreo gospodina Roudu (Rohde) u hodniku, kada ste postavili pitanje da se vrati optuženi u pritvorsku jedinicu (Detention Unit). On je rekao da će sve da učini da pomogne.

TUŽILAC GRUM: Hvala, časni Sude.

SUDIJA HANT: Da li sada možemo da uvedemo istražitelja?

TUŽILAC GRUM: Da. Tužilaštvo poziva istražitelja Garija Selskog (Garry Paul Selsky).

SUDIJA HANT: Oprostite, gospodine Domazet, vi još stojite.

ADVOKAT DOMAZET: Da, časni Sude. Ja čekam i vaše odobrenje da gospodin Tanasković uđe u sudnicu.

SUDIJA HANT: To nema nikakve veze sa našom dozvolom. On ima pravo da dođe u bilo kom svojstvu. Hvala vam što ste pitali.

ADVOKAT DOMAZET: Da, časni Sude.

SUDIJA HANT: Gospodine, molim vas da pročitate svečanu izjavu sa dokumenta koji vam daje sudski poslužitelj.

SVEDOK SELSKI: Svečano izjavljujem da ću govoriti istinu, celu istinu i ništa osim istine.

SUDIJA HANT: Izvolite, sedite, gospodine.

SVEDOK SELSKI: Hvala vam.

ADVOKAT DOMAZET: Vaša Visosti, ja, zaista, ja sam obećao gospodinu Tanaskoviću da ću, kada bude ovaj svedok završio, da ga ... Obavestim. Ja nisam u mogućnosti, ako je moguće da ga sudski poslužitelj obavesti, da bi mogao da dođe, jer on nije mogao da prati, zbog privatne sednice, ni na monitoru, tako da je u sobi za advokate, a ne bih voleo da i saslušanje ovog svedoka prođe bez njegovog prisustva, jer zaista za to nema nikakve potrebe. Mislim da smo sa ovim prethodnim postupkom, da bismo izbegli bilo koje probleme, prihvatili da on ne prisustvuje samo saslušanju prethodnog svedoka.

SUDIJA HANT: Njega neko mora da doprati. Misli da je sudski poslužitelj najbolja osoba za to. Gospodine Osogo (Ossogo), izvolite.

GLAVNO ISPITIVANJE: TUŽILAC OSOGO

TUŽILAC OSOGO – PITANJE: Hvala vam, časni Sude. Dobar dan, gospodine Selski.

SVEDOK SELSKI – ODGOVOR: Dobar dan.

TUŽILAC OSOGO – PITANJE: Molim vas da se predstavite Sudu. Dakle kažite svoje ime?

SVEDOK SELSKI – ODGOVOR: Ja sam Geri Pol Selski.

TUŽILAC OSOGO – PITANJE: Molim vas, recite Sudu ukratko nešto o vašoj profesionalnoj karijeri?

SVEDOK SELSKI – ODGOVOR: Ja sam iz Kanade (Canada). Od 1972. godine do 1998. godine, radio sam u kanadskoj policiji kao istražitelj na teškim delima. Radio sam na emigraciji, drogama, na ispitivanju korupcije ...

TUŽILAC OSOGO – PITANJE: Kada ste se počeli da radite u Tužilaštvu?

SVEDOK SELSKI – ODGOVOR: U septembru 1998. godine.

TUŽILAC OSOGO – PITANJE: Da li ste učestvovali u istrazi Predmeta Tužilac protiv Dragana Nikolića?

SVEDOK SELSKI – ODGOVOR: Ne direktno.

TUŽILAC OSOGO – PITANJE: Da li ste vi bili zaduženi za pripremu suđenja Draganu Nikoliću?

SVEDOK SELSKI – ODGOVOR: Da.

SUDIJA HANT: Samo trenutak.

(Pretno veće se savetuje)

SUDIJA HANT: Imamo problem sa prevodom. Da li se vaše pitanje odnosilo da li je on učestvovao u predmetu protiv Nikolića, to je jedan drugi optuženi, a ne gospodina Vasiljevića?

TUŽILAC OSOGO: Da, tako je, časni Sude.

SUDIJA HANT: Postoji određeno kašnjenje u prevodu, teško nam je bilo da shvatimo šta se događa. Mi smo svesni potrebnog kašnjenja. Bilo je pogrešno ono šta ste rekli, naime zapisano je da ste pitali svedoka da li je učestvovao u istrazi protiv optuženog Mitra Vasiljevića, a on je odgovorio "ne konkretno". Mogu li da vas zamolim da ponovno postavite pitanje. Ja se nadam da će da bude prevedeno da se odnosi na Nikolića, a ne na Vasiljevića.

TUŽILAC OSOGO – PITANJE: Hvala, časni Sude. Ja ću da ponovim pitanje. Da li ste učestvovali u istrazi povodom predmeta tužilac protiv gospodina Dragana Nikolića?

SVEDOK SELSKI – ODGOVOR: Da, od njegovog hapšenja, 22. aprila 2000. godine.

TUŽILAC OSOGO – PITANJE: Da li možete da nam kažete ko je gospodin Dragan Nikolić?

SVEDOK SELSKI – ODGOVOR: Gospodin Dragan Nikolić je optužen od ovog Međunarodnog suda, prva optužnica, optužen kao komadant logora Sušica u opštini Vlasenica i ima puno tačaka optužnice u vezi sa njegovim navodnim aktivnostima od aprila 1992. godine pa do septembra te iste godine.

TUŽILAC OSOGO – PITANJE: Da li možete da nam kažete datum kada je uhapšen?

SVEDOK SELSKI – ODGOVOR: Uhapšen je 22. aprila 2000. godine.

TUŽILAC OSOGO – PITANJE: Da li možete da nam kažete ko je predstavnik Tužilaštva koji je prisustvovao tom hapšenju?

SUDIJA HANT: Gospodine Osogo, dozvolite mi da vas na nešto upozorim. Okolnosti hapšenja gospodina Nikolića su itekako sporne, jer on traži da se pusti upravo zbog okolnosti pod kojima je uhapšen. Ako je potrebno da raspravljate o okolnostima njegovog hapšenja, svakako to možete da uradite, ali vam savetujem da to radite vrlo oprezno.

TUŽILAC OSOGO – PITANJE: Hvala, časni Sude. Radi se o prilično specifičnim okolnostima, pa ću da pređem na sledeće pitanje. Za vreme hapšenja gospodina Nikolića, gospodine Selski da li ste pronašli u njegovom posedu lične karte?

SVEDOK SELSKI – ODGOVOR: Ne. Nisam bio prisutan kada su mu oduzete lične stvari i njegov novčanik. Njegov novčanik je predat meni na sudu 25. aprila 2000. godine i to od strane Boba Rida (Bob Reid) koji je bio vršilac dužnosti šefa istrage.

TUŽILAC OSOGO – PITANJE: Novčanik koji vam je dao gospodin Bob Rid, da li ste imali prilike da se upoznate sa tim da su u njemu bile bilo kakve lične karte koje su pronađene i uzete prilikom hapšenja gospodina Nikolića?

SVEDOK SELSKI – ODGOVOR: Da. Ja sam pregledao sadržaj tog novčanika i sve sam stavio u plastične vreće, dakle, svaku stvar posebno koju sam našao.

TUŽILAC OSOGO – PITANJE: Da li su bile neke lične karte u tom novčaniku koje su se ticale identiteta gospodina Dragana Nikolića, koje su pokazivale njegov identitet?

SVEDOK SELSKI – ODGOVOR: Da, našli smo tri lične karte i to na ime Vidović i Petrić. Znači, na nekim ličnim kartama bile su fotografije na kojima je bila slika Dragana Nikolića.

TUŽILAC OSOGO – PITANJE: Časni Sude, mi ovde imamo fotokopije tih ličnih karti na kojima se nalazi fotografija Dragana Nikolića. Mi ćemo da ih damo sudskom poslužitelju, da ih da svedoku kako bi ih on identifikovao i da ih podeli Sudu. Da li su ovo kopije ličnih karti koje su zaplenjene i vama predate, a koje imate u ovim fotokopijama?

SVEDOK SELSKI – ODGOVOR: Da. Izgleda da je to kopija lične karte koju sam ja pogledao i prosledio. Originale sam stavio u prozirne plastične vreće.

TUŽILAC OSOGO: Časni Sude, mi ovde imamo i tri plastične vreće u kojima se nalaze lične karte koje se tiču gospodina Nikolića.

SUDIJA HANT: Sačekajmo da vidimo da li će da bude prigovora. Vi hoćete da ovi dokumenti koje ste pronašli kod gospodina Nikolića, budu uvršteni u spis. Gospodine Domazet, da li imate prigovor?

ADVOKAT DOMAZET: Ne, časni Sude.

SUDIJA HANT: U redu, hvala. To će da bude dokazni predmeti P144. Da li je to tačno?

TUŽILAC OSOGO: Ne, časni Sude.

SUDIJA HANT: Izvinjavam se. Ne, ne. To su samo brojevi. Znači to će da bude P111-1 i P111-2 i P111-3.

TUŽILAC OSOGO: Časni Sude, ja predlažem, samo da bismo jasnije videli te bitne lične karte, da se podele i tri originala koje imamo ovde u ovim plastičnim vrećama.

SUDIJA HANT: Možda bismo sada mogli da nastavimo sa ispitivanjem. Da li sada moramo da pogledamo to, jer pod ovim okolnostima, ja bih vam savetovao da pitate svedoka da li se na njima nalaze fotografije gospodina Nikolića? Zatim možemo da ga pitamo šta je gospodinu Nikoliću rečeno o tome. Zaista nema potrebe da prolazimo kroz celu proceduru, ako se tu nešto ne osporava, a do sada ništa nije osporeno.

TUŽILAC OSOGO – PITANJE: Da li su to originalna dokumenta o kojima ste govorili malo pre, koja su stavljeni u plastične vreće, a koje su lične karte gospodina Dragana Nikolića?

SVEDOK SELSKI – ODGOVOR: Da, to su lične karte koje sam ja našao u novčaniku gospodina Nikolića i onda sam ih fotokopirao.

TUŽILAC OSOGO – PITANJE: Mi ove dokumente nećemo da predlažemo da se usvoje u spis. Radi se o dokumentima kojima je bila svrha da se pruži bolji uvid u fotokopirane dokumente. Gospodine Selski, da li možete da nam kažete da li je gospodin Nikolić dao kakvu izjavu istražiteljima Tužilaštva?

SVEDOK SELSKI – ODGOVOR: Između 27. novembra i 23. marta, ja sam razgovarao sa gospodinom Nikolićem, ukupno devet dana. Obavi sam sa njim razgovor.

TUŽILAC OSOGO – PITANJE: Ta izjava, da li je ona snimljena na video traku?

SVEDOK SELSKI – ODGOVOR: Da. Intervju je obavljen u skladu sa procedurama Tužilaštva. Gospodina Nikolića je zastupao njegov advokat Hauard Morison (Howard Morrison) koji je tamo bio prisutan, imao je i svog prevodioca. Razgovor je snimljen na video traku. On je, takođe, upozoren na samom početku razgovora, a i kod svakog prekida razgovora. On je saradivao tokom celog razgovora i shvatio je i razumeo prevod sa engleskog na srpski.

TUŽILAC OSOGO – PITANJE: Da li ste ga vi ispitivali o tim ličnim kartama koje su kod njega pronađene?

SVEDOK SELSKI – ODGOVOR: Da. Prvog dana postavljana su mu pitanja o sadržaju njegovog novčanika. On je rekao da je te lične karte sam dobio i da ih je

koristio za dve svrhe. Prvo da može da nosi pištolj, za to je služila jedna lična karta, a drugi važni dokumenti služili su tome da dobije zdravstveno osiguranje.

TUŽILAC OSOGO – PITANJE: On je, dakle, priznao da je bio u posedu ta tri dokumenta?

SVEDOK SELSKI – ODGOVOR: Jeste.

TUŽILAC OSOGO – PITANJE: Priznao je da se služio tim dokumentima?

SVEDOK SELSKI – ODGOVOR: Da. Imao je probleme sa leđima i morao je to da snimi rendgenski i lečiti se i zato je koristio to.

TUŽILAC OSOGO – PITANJE: Rekli ste nam da je snimanjen razgovor sa gospodinom Nikolićem, da je napravljen video zapis. Mi bismo zatražili da se deo tog videa pokaže, kako biste videli da li je to upravo čovek o kome ste vi govorili i da li je to ta situacija. Ja bih zamolio tehničare da nam puste video snimak. To je dokument Tužilaštva 114.

SUDIJA HANT: Gospodine Osogo ...

TUŽILAC OSOGO: Imamo i transkrip toga videa.

SUDIJA HANT: Da li je zaista ovo potrebno? Uveren sam da će transkript da bude dovoljan. Ukoliko neko bude nešto osporavao, onda možemo da pogledamo traku. Mi ovde ne sudimo gospodinu Nikoliću. Mi ovde pokušavamo da uvrstimo veoma jednostavan predmet. Hajde da se sada time pozabavimo. Šta je on rekao kada je od njega zatraženo da jednostavno objasni zašto i kako je imao sva ta dokumenta? Imate transkript, hajde da uvedemo u dokazni materijal relevantne delove transkripta.

TUŽILAC OSOGO: U redu, časni Sude. Mislili smo da možemo na neki način da uskladimo prikazivanje videa i delove iz transkripta sa tim snimkom, koje idu od 26 do 31 strane, a koje se tiču relevantnih pitanja za ove lične karte. Ja bih zamolio da sudski poslužitelj podeli taj transkript. I to je dokument Tužilaštva 114-1

SUDIJA HANT: Da li ima prigovora na uvođenje ovog transkripta, gospodine Domazet?

ADVOKAT DOMAZET: Nema, časni Sude.

SUDIJA HANT: Hvala. To će da bude dokazni predmet 114-1, za englesku verziju.

ADVOKAT DOMAZET: Časni Sude.

SUDIJA HANT: Da, gospodine Domazet. Samo trenutak. Da li možete kopiju transkripta da date i prevodiocima. Da. Izvolite, gospodine Domazet.

ADVOKAT DOMAZET: Imamo ovde samo englesku verziju, ne znam da li imamo verziju i na BHS?

SUDIJA HANT: Da li imate verziju na BHS, gospodine Osogo?

TUŽILAC OSOGO: Izvinjavamo vam se, na žalost, nemamo verziju na BHS. Mislili smo, budući da je gospodin Domazet ...

SUDIJA HANT: U redu. Hajde da onda ipak pogledamo taj snimak. To se može napraviti ili ovako ili onako. Molim vas da pustite snimak. Da li prevodioci imaju kopije transkripta?

TUŽILAC OSOGO: Upravo se dele časni Sude.

(Video snimak)

DRAGAN NIKOLIĆ – ODGOVOR: *Suđeno im je. Osuđeni su*

GARI SELSKI – PITANJE: *Bilo je suđenje u Srbiji i presuda je trebalo da se objavi juče. Petak je. Oprostite zaboravio sam da smo imali vikend između toga. Rekli ste da ste u policiji identifikovani?*

OPTUŽENI NIKOLIĆ – ODGOVOR: *Da.*

GARI SELSKI – PITANJE: *Kakvu legitimaciju ste pokazali i na čije ime?*

OPTUŽENI NIKOLIĆ – ODGOVOR: *Ova lična karta, naša, sa mojom fotografijom, iz Republike Srpske.*

GARI SELSKI – PITANJE: *Na čije ime?*

OPTUŽENI NIKOLIĆ – ODGOVOR: *Nije na moje ime.*

GARI SELSKI – PITANJE: *Pokazaću vam sada ličnu kartu koja je oduzeta od vas. Obeležena je kao predmet 2. To je izbeglička legitimacija koja je izdata od strane Republike Srpske, na ime Zoran Petrić.*

OPTUŽENI NIKOLIĆ – ODGOVOR: *Fotografije, nisam im ovu pokazo.*

GARI SELSKI – PITANJE: *Da li je to bila legitimacija koju ste im pokazali?*

OPTUŽENI NIKOLIĆ – ODGOVOR: *Ne, ne. Lična karta, ovo je izbeglička. Ličnu kartu sam pokazo. Pošto sam imao zdravstveni problema i morao sam sve plaćati. Sa kičmom, recimo, veliki. Bio sam nepokretan.*

GARI SELSKI – PITANJE: *Pokazaću vam jednu drugu legitimaciju koja je izdata od strane Vojske Republike Srpske DO-60/95, na ime "Dobrica Vidović". Da li je to ta koju ste pokazali?*

OPTUŽENI NIKOLIĆ – ODGOVOR: Nije ta. Ova je legitimacija za dozvolu za nošenje ličnog naoružanja, pištolja, na celoj teritoriji Republike Srpske. Zato je izdata, zato što nije bilo dozvoljeno tad nositi. Ako, recimo, idete u Banja Luku, Sarajevo u Zvornik, niste mogli niko, ovaj, bez specijalnog odobrenja. Zato je za nošenje tog pištolja, mog privatnog pištolja koga imam od 1984. godine ...

GARI SELSKI – PITANJE: Ovo je samo za identifikaciju, označeno sa brojem 3. Sledeći predmet broj 4 koju ću da vam pokažem je lična karta izdata od strane Republike Srpske sa brojem PC-00054220 na ime Dobrica Vidović.

OPTUŽENI NIKOLIĆ – ODGOVOR: Ovu sam im legitimaciju pokazao.

GARI SELSKI – PITANJE: Ovu?

OPTUŽENI NIKOLIĆ – ODGOVOR: Te su mi bile u novčaniku, gdje mi je bilo i 400 maraka, ne znam da li je bilo dinara. Adresar je bio.

GARI SELSKI – PITANJE: Zašto je na nečije drugo ime, ova koja je označeno kao predmet broj 4?

OPTUŽENI NIKOLIĆ – ODGOVOR: Ovo legitimacija ili?

GARI SELSKI – PITANJE: Zašto je to bilo na nečije drugo ime, a ne na ime Dragan Nikolić?

OPTUŽENI NIKOLIĆ – ODGOVOR: Zato što sam pod tim imenom, ovaj, se prijavio i tražio sam da mi se izda takav dokument.

GARI SELSKI – PITANJE: Kada ste počeli da koristite ovo ime?

OPTUŽENI NIKOLIĆ – ODGOVOR: 1996. godine. 1996 godine, ja mislim.

GARI SELSKI – PITANJE: A ime Zoran Petrić, kada ste to ime koristili?

OPTUŽENI NIKOLIĆ – ODGOVOR: To nisam ni koristio, skoro nikako. Koristio sam samo za lekarske preglede, zato što nije bilo potrebno plaćati nikakav ljekarski pregled, jer to je izbeglička legitimacija. Izbeglice su imale pristup u bolnicu i tako određeni simbolički plate, nešto da biste obavili pregled. Isključivo radi toga. Jedan snimak tamo što sam treb'o obaviti košta, recimo 100 penzija moje majke. Izbeglice su imale besplatnu zdravstvenu zaštitu.

GARI SELSKI – PITANJE: Da li ste koristili ove legitimacije da biste prikrili svoj identitet, da se ne bi znalo da ste vi Dragan Nikolić?

OPTUŽENI NIKOLIĆ – ODGOVOR: U neku ruku da. Nisam, ovaj, bio sam kod rodbine i sa užim krugom ljudi koji su me znali.

GARI SELSKI – PITANJE: Kada ste saznali da protiv vas postoji optužnica?

OPTUŽENI NIKOLIĆ – ODGOVOR: Ne znam da li je to bilo, ja mislim da je to bilo odma' po podizanju optužnice. Čulo su na radiju, jedni koji su slušali muslimanski radio. Vojnici koji su radili na sredstvima veze su saopštili da je, rekli su

meni kako su čuli da je podignuta optužnica. E sad, ne znam tačno posle toga je bilo na, pošto u pojedinim djelovima je mogla da se gleda muslimanska televizija, negdje nije. Recimo, u jednom djelu grada, kod nas u Vlasenici, je moglo u drugom nije moglo. Bilo je jednom i na televiziji, ja nisam gledao. Od rođaka ili mi je brat rek'o da je on gled'o, jer je on u tom drugom djelu grada živio.

GARI SELSKI – PITANJE: Da li se sećate koje je godine to bilo?

OPTUŽENI NIKOLIĆ – ODGOVOR: Čini mi se kraj 1994. godine ili početak 1995. godine. Ne mogu sad, ja mislim da je kraj 1994. godine, možda negde u ovo vrijeme. Ne znam tačno. Tu negdje da li je bio novembar.

GARI SELSKI – PITANJE: Da li su vam vlasti pomogle oko toga da dobijete legitimicaju?

OPTUŽENI NIKOLIĆ – ODGOVOR: Ne znam da li to mogu nazvati "vlastima", jer to sam uradio preko jednog čovjeka koji je imao određene veze, veze da li je to uradio, od vlasti nije. Da kažem, po pravu vlasti po nekoj lestvici gore, nije.

GARI SELSKI – PITANJE: Vi niste otvoreno otišli negde, recimo, u centar za izbeglice i tamo tražili otvoreno, nego ste preko tog čovjeka?

OPTUŽENI NIKOLIĆ – ODGOVOR: Da.

GARI SELSKI – PITANJE: Da li ste platili za to?

OPTUŽENI NIKOLIĆ – ODGOVOR: Ne.

GARI SELSKI – PITANJE: Da li znate ko je taj čovek i koga on predstavlja?

OPTUŽENI NIKOLIĆ – ODGOVOR: Znam ovoga, ali preko njega sam uradio. Njegov prijatelj jedan je to uradio, ne znam. On je rekao samo da će to da se uradi.

GARI SELSKI – PITANJE: Da li je taj čovek pripadnik policije ili iz neke tajne službe i iz koje organizacije?

OPTUŽENI NIKOLIĆ – ODGOVOR: Koliko ja znam, on je bio u rezervnom sastavu civilne policije, a taj čovek što mi je dao to, što je uradio, da li on iz vrha ... Ovaj, jedan pripadnik, pošto su samo pripadnici te jedinice, to mi je dato 1995. godine, ja nisam bio pripadnik te jedinice ... To je bilo u vezi sa nošenjem naoružanja, jer desio se jedan slučaj kada sam napadnut i kada mi je život bio ugrožen od strane Srba. Napali su me ljudi koje, onako, iz viđenja znam. Nikad u konflikt sa njima nisam bio, imam i sad trajno oštećenje u glavi. Udarili su me pištoljem. Nji' je bilo četiri, pet.

GARI SELSKI – PITANJE: Zašto se desio taj napad?

OPTUŽENI NIKOLIĆ – ODGOVOR: Sedeli smo u jednom, tu blizu, relativno, moje kuće. Sedeli smo tu u kafiću. Ušli su njih, bili su pod gasom onako, ušli su, rekli su da svi napuste taj kafić. Ja sam sjedio okrenut leđima, ovako je bilo ogledalo ulaznim vratima. Neki su, ovaj, počeli napuštati, nije bilo puno, možda 10 do 15

gostiju. Počeli su napuštati i tad su mene upitali šta ja čekam, opcovali. Ovako se pridig'o. Tad sam im'o pištolj kod sebe. Tad su me, jednostavno, bez ikakvog razloga napali, jedan me udario tu u glavu, tu imam udubljenje. Udario me pištoljom, tako izbili mi par zuba. Tad su se pojavili moji neku drugari, oni su se izgubili, pobjegli su. Posle toga, ne znam da li je njima završeno suđenje. Podnešena je krivična prijava za pokušaj ubistva. I zato sam ja tražio, pošto je bila zabrana, rekao sam, zabrana nošenja oružija, osim pripadnika određeni' jedinica. Morali ste, ako oćete 10 kilometara u susednu opštinu da odete, a imate svoje lično naoružanje, privatno, morali ste da tražite specijalno odobrenje da biste imali pištolj. Sobzirom, tad da sam vidijo, da i tad sam ja tražio da mi daju, što sam dobio. To sam dobio od jednog, poznavali smo se. Pošto su pripadnici njegove, ovaj, jedinice, ovaj, mogli nositi na cjeloj, neki kao policajci specijalni. Oni su mogli na celom područiju nositi, ne teže, u stvari, lagano, lako naoružanje, ali su mogli pištolje nositi.

GARI SELSKI – PITANJE: *Imali ste legitimaciju na "Dragan Nikolić" i na još dva druga imena, Zoran Petrić i Vidović.*

OPTUŽENI NIKOLIĆ – ODGOVOR: *Dobrica Vidović.*

GARI SELSKI – PITANJE: *Zašto ste koristili te dve različite legitimacije?*

OPTUŽENI NIKOLIĆ – ODGOVOR: *To nisam imao legitimacije, izbeglička, koja se odnosi na Petrića, ja sam i zaboravio na to. Taj čovjek je rodom iz, to sam sazn'o, rodom iz Banovića i on je u toku rata, čini mi se, poginuo. Ne poznajem ga, on nije ... Jedan čovek iz Banovića koji je bio izbeglica u Vlasenici, on je reko da će mi to radi ljećenja, radi neke provjere, kada oni provjeravaju, jer rek'o sam vam. Naveo sam primer, jer možda je to čak i više za jedan snimak, a meni je to bilo potrebno. Onda radi provjere, da me ne bi provjeravali da je izbeglica. Išo sam na tu kartu. Moja majka je imala negdje, ovaj, desetak maraka penziju, 15 možda, a tu sam što sam radio snimak, recimo konkretno to elektrobiografija, ne znam kako se zove, košta par hiljada maraka taj snimak.*

(Kraj video snimka)

TUŽILAC OSOGO: Možemo li da zaustavimo traku.

SUDIJA HANT: Da li je to snimak P114?

TUŽILAC OSOGO: Upravo tako, časni Sude.

SUDIJA HANT: Da li imate prigovor gospodine Domazet?

ADVOKAT DOMAZET: Ne, časni Sude.

SUDIJA HANT: U redu, to je dokazni predmet P114.

TUŽILAC OSOGO – PITANJE: Sada bih hteo da potsetim, za transkript, da je to dokument 114-1. Gospodine Selski, kada pogledate transkript koji imate pred sobom i pogledate izvod iz video snimka koji ste videli i čuli. Da li je to u skladu sa onim šta je bilo snimljeno u vašoj prisutnosti?

SUDIJA HANT: Gospodine Osogo, nema potrebe za tim. Imamo traku, imamo transkript. Ne morate da tražite od svedoka da potvrdi da je to tačno. Mi imamo sada original u dokaznom materijalu. Molim vas lepo da nastavite sa daljim pitanjima koja želite da postavite.

TUŽILAC OSOGO – PITANJE: Ovo je u slučaju da se ustanovi da je bilo malih razlika u vezi sa onim šta je bilo na snimku i vezi sa onim šta je čuo. Gotovo smo završili, časni Sude. Gospodine Selski, mi ćemo sada da vam pokažemo jednu kartu, umanjenu kartu, kartu Bosne i Hercegovine na kojoj ćete da nam pokažete ... Molim poslužitelja ...

SUDIJA HANT: Da bismo uštedeli vreme. Vlasenica izgleda da je odmah iznad "A" i "N" u Hercegovini, a položaj Višegrada vrlo dobro znamo. Da li ste to želeli da saznate od svedoka, međusobni odnos ta dva mesta?

TUŽILAC OSOGO: Upravo to, časni Sude. Višegrad, Vlasenica, dakle, molim vas da samo označite krugom ta mesta na karti.

SUDIJA HANT: Gospodine Domazet, da li se protivite uvrštenju dokaznog predmeta? To bi bio predmet 115.

ADVOKAT DOMAZET: Ne, časni Sude.

SUDIJA HANT: U redu. Hvala. Karta je dokazni predmet 115. Hvala.

SVEDOK SELSKI: Da li želite da to označim crvenim?

SUDIJA HANT: Kojom god bojom hoćete.

TUŽILAC OSOGO: Hvala, časni Sude. Mi smo gotovi sa svedokom.

SUDIJA HANT: Gospodine Domazet.

UNAKRSNO ISPITIVANJE: ADVOKAT DOMAZET

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Gospodine Selski, dobar dan. Ja ću vam postaviti nekoliko pitanja u vezi sa ovim šta ste danas pokazali i objasnili. U

transkriptu saslušanja Dragana Nikolića na stranici 27 u devetom redu stoji njegovo objašnjenje o ličnoj karti. Dakle, o njegovoj "personal ID card" (lična karta), je li to ova koju imate pred sobom, koja je označena kao dokaz 111-3?

SVEDOK SELSKI – ODGOVOR: Prva koju sam pokazao gospodinu Nikoliću, bila je označena brojem 2, a to je ovde označeno sa 11-1.

SUDIJA HANT: Mislite li na 111-1?

SVEDOK SELSKI: Da, izvinjavam se.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Da li to znači da je na to mislio kada je rekao da mu je potrebna lična karta za zdravstvene probleme koje je imao?

SVEDOK SELSKI – ODGOVOR: Nisam siguran na šta je on tačno mislio.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Ta karta koju ste spomenuli kao drugu koju ste pokazali, 111-1, možete li na njoj da vidite od kada je bila u važnosti, odnosno, kada je datum njenog izdavanja ili da pomognem, da li je to 28. septembar 1998. godine?

SVEDOK SELSKI – ODGOVOR: Kada kažem "druga", onda mislim na moj sistem numerisanja koji sam ja koristio tokom razgovora sa gospodinom Nikolićem. Dakle, to nije druga koju sam mu pokazao, zapravo to je bila prva koju sam mu pokazao, ali sam je ja označio brojem 2. Dakle, to sam hteo da objasnim. Sa desne strane, u donjem desnom uglu, stoji datum 28. septembar 1998. godine.

SUDIJA HANT: U engleskom prevodu stoji da je to datum izdavanja. Možda će to da uštedi nešto vremena, gospodine Domazet?

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Da, da, vaša Visosti. To je upravo datum izdavanja. Ta izbeglička legitimacija je mogla da se koristi od tog datuma pa nadalje. Ako je ta legitimacija služila gospodinu Nikoliću za lakše pružanje nekih zdravstvenih usluga. Onda nije pokazao nikakvu drugu izbegličku legitimaciju? To bi, dakle, moglo da znači tek počev od septembra, kraja septembra 1998. godine pa nadalje? Da li se slažete sa mnom?

SVEDOK SELSKI – ODGOVOR: To je lažni dokument i on je mogao da se koristiti nakon tog datuma. Da.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Da, znam da je lažni dokument, ali ukoliko ga je koristio, uopšte mogao je samo da ga koristi posle tog datuma. Da li je bilo reči o tome da uz takav dokument mora da se pokaže i lična karta, lična karta koju moraju da imaju svi građani koju pokazuju uz ostale dokumente, kao što je ova legitimacija?

SVEDOK SELSKI – ODGOVOR: Ne znam tačno koji je dokument gospodin Nikolić pokazao kada bi koristio sve te dokumente pred vlastima.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Da, ali ukoliko bi bilo potrebno da se pored

izbegličke legitimacije pokaže i osobna lična karta, iako bi tu ličnu kartu pokazao, da li ova koju imate pred vama pokazuju da su to dve različite osobe po imenima, a sa istom fotografijom. Lična karta je dokaz 111-3.

SVEDOK SELSKI – ODGOVOR: Da. To je lična karta na ime "Vidović".

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Da, ako bi morala da se upotrebljava lična karta sa izbegličkom legitimacijom, u ovom slučaju to ne bi moglo da se čini, jer bi se radilo o dva različita imena i prezimena, je li tako?

SVEDOK SELSKI – ODGOVOR: Da, ali ja ne znam kojim se on dokumentima služio.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Kada je govorio o tome da mu je bila potrebna lekarska pomoć i da su mu neka od ovih dokumenta potrebni, ne znate koja je za to bila potrebna? Da li vam je rekao gde je takvu zdravstvenu pomoć tražio ili dobijao?

SVEDOK SELSKI – ODGOVOR: Ne mogu toga da se setim.

SUDIJA HANT: Gospodine Domazet, mi ne znamo gde je on živio u vreme hapšenja. Sve što znamo je da je on optužen za događaje koji su se odigrali, ne znam da li ću to pravilno da izgovorim, u Vlasenici.

ADVOKAT DOMAZET: Da, upravo je to moj pitanje da bih shvatio relevantnost saslušanja ovog svedoka u vezi sa Mitrom Vasiljevićem, da vidim da li se radi o Srbiji ili o Bosni i Hercegovini.

SUDIJA HANT: Gospodine Domazet, ja samo pokušavam da vam pomognem da dođemo do suštinskih pitanja. Zašto vi svedoka ne pitate gde je on živio u vreme hapšenja?

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Da li vam je poznato, gospodine Selski, gde je živio?

SVEDOK SELSKI – ODGOVOR: Rečeno mi je tokom razgovora tačno ime. Ne mogu sada da se setim, ali se radi o nekom malom selu istočno od Beograda.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Mogu li da pomognem da vas potsetim, da vas pitam da li je to možda Smederevo?

SVEDOK SELSKI – ODGOVOR: Da, to je tačno.

SUDIJA HANT: Gospodine Domazet, to pokreće pitanje koji je organ izdao ove dokumente?

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Da, časni Sude. Gospodine, da li je vidljivo iz ove izbegličke legitimacije od koga je ona izdata? Dakle, da li je izbeglička legitimacija Republike Srpske ili Savezne Republike Jugoslavije?

SVEDOK SELSKI – ODGOVOR: To ne može da se zaključi gledajući original.

SUDIJA HANT: Bar na dve legitimacije stoji Republika Srpska. Ne znam da li to stoji i na trećoj? Čitate li ćirilicu, gospodine Domazet?

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Na pečatu, na pečatu ove izbegličke legitimacije stoji gore Republika Srpska, a ispod je "CSB", što bi trebalo da bude "Centar", ili "JB", "bezbednosti", "javne bezbednosti", Sarajevo, ispod toga piše "Vlasenica". Ispod toga piše "javne bezbednosti", ali ne vidim ovo ispred ... "Ministarstvo unutrašnjih poslova". Proističe da je ovo izbeglička legitimacija Republike Srpske i da je se gospodine Nikolić predstavljao kao izbeglica u Republici Srpskoj. Da li vam je poznato da je Jugoslavija, Savezna Republika Jugoslavija imala posebne izbegličke legitimacije, odnosno da su se izbeglice posebno registrovale u Jugoslaviji i imale svoje legitimacije?

SVEDOK SELSKI – ODGOVOR: To mi nije poznato.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Da li vam je poznato, iz razgovora sa njim, gde je on lečen? Da li tu u Republici Srpskoj ili u Saveznoj Republici Jugoslaviji?

SVEDOK SELSKI – ODGOVOR: Ja ga nisam to pitao.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Kad je govorio o veoma skupim snimcima koji, kako je rekao, su koštali 100 penzija njegove majke, da li ste ga pitali, da li znate na koju se zemlju odnosi? Dakle, na Republiku Srpsku ili Jugoslaviju?

SVEDOK SELSKI – ODGOVOR: To tada uopšte nije bilo sporno, tako da mu ja to pitanje nisam ni postavio.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: U kom pogledu nije bilo sporno za vas, tada, gospodine Selski?

SVEDOK SELSKI – ODGOVOR: Iz moje perspektive nije bilo važno pitanje gde se on lečio. Mene je više zanimalo to da on koristi te legitimacije, a da je optužen i mislio sam da on to koristi da ga ne uhapsu.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: I ja tako mislim, gospodine Selski, ali ovde ste da biste pokazali da je sa ovakvim dokumentima, da se on služio da bi dobio besplatnu pomoć, što smatram da nije tačno i da je on namerno ovo govorio iz razloga koje on zna. Zato sam pitao ovo. Da li znate gde je njegova majka živela, koja je primala penziju 10 do 15 maraka u to vreme?

SVEDOK SELSKI – ODGOVOR: Zadnji put kada sam sa njim razgovarao, ona je još uvek bila živa.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Da, ali da li je ona živela u Republici Srpskoj ili u Jugoslaviji?

SVEDOK SELSKI – ODGOVOR: Ona je ranije živela u Vlasenici, a gde ona tačno živi sada, to ne znam.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Da li vam je poznato ili ste na neki način proveravali da li je moguća ovakva tvrdanja, da je u to vreme jedan snimak mogao da košta 1.000 ili 1.500 maraka, koliko je označio Dragan Nikolić?

SVEDOK SELSKI – ODGOVOR: Nisam to proveravao.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Da li je on ikada govorio, kada je govorio o tom pružanju usluga, o periodu koji se odnosi na 1992. godinu?

SVEDOK SELSKI – ODGOVOR: Koliko se ja sećam, on nije govorio o 1992. godini, kada sam ja razgovarao sa njim.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Hvala i još samo jedno pitanje, pošto ste ovde. Da li vi znate kada je ta optužnica podignuta o kojoj on govori. Dakle, od kada je on saznao za podizanje optužnice?

SUDIJA HANT: On je to spomenuo u transkriptu razgovora. Vi to možda ne prihvatate, ali rekao je da je izdata 1994., 1995. godine i da je on to čuo, jer je neko drugi u njegovom gradu video na televiziji.

ADVOKAT DOMAZET: Nemam razloga, vaša Visosti, da to ne prihvatim. Samo sam hteo da proverim da li je tačno, da li je to taj period ili je bilo mnogo ranije. Možda je i to Dragan Nikolić iz nekog razloga drugačije rekao.

SUDIJA HANT: Koliko se sećam, taj postupak nosi broj 95-2, to znači da je to bila druga optužnica podignuta na Sudu. U stvari, mislim da je bila prva koja je zavedena, a onda druga koja je objavljena.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Hvala vam. Moje poslednje pitanje. Da li vam je ikada govorio da se možda lečio na području Višegrada ili Užica u Srbiji?

SVEDOK SELSKI – ODGOVOR: Već sam to objasnio. Ne mogu da se setim. Ja mislim da nije o tome govorio.

ADVOKAT DOMAZET: Hvala, časni Sude. Ja nemam više pitanja.

SUDIJA HANT: Gospodine Selski, više ljudi prilikom hapšenja imaju neke dokaze koji mogu da ih inkriminišu?

SVEDOK SELSKI: Da, časni Sude.

SUDIJA HANT: Ove falsifikovane legitimacije su takvi dokazi?

SVEDOK SELSKI: Da.

SUDIJA HANT: Vi ste ga, zapravo, pitali, da li ima neko nevino objašnjenje za

posedovanje tih legitimacija?

SVEDOK SELSKI: Da.

SUDIJA HANT: Onda je on dao objašnjenje da mu je to bilo zbog zdravstvene zaštite?

SVEDOK SELSKI: Da.

SUDIJA HANT: Da li je još uvek teza Tužilaštva da je činjenica da je on imao te legitimacije, inkriminišuće za njega?

SVEDOK SELSKI: Ne.

SUDIJA HANT: Da li ste vi prihvatili njegovo objašnjenje?

SVEDOK SELSKI: Da.

SUDIJA HANT: To je zbog datuma koji se nalaze. Te su legitimacije izdate nedavno, mislim 1998. godine?

SVEDOK SELSKI: Da. Kada to pogledamo u svetlu onoga za šta je on optužen pred ovim Sudom, to je zaista jedna beznačajna stvar i zbog toga nismo dublje ulazili u to i zbog toga nismo upoređivali sa drugim izvorima. Zbog toga nisamo istraživali tu stranu njegove priče. Mi smo jednostavno to uzeli prima facie.

SUDIJA HANT: Hvala. Da li želite da postavite još neko pitanje, Gospodine Domazet?

ADVOKAT DOMAZET: Ne, časni Sude.

SUDIJA HANT: Ima li pitanja od strane gospodina Osoga?

TUŽILAC OSOGO: Ne, časni Sude.

SUDIJA HANT: Hvala vam što ste došli da svedočite, sada možete da idete.

SVEDOK SELSKI: Hvala vama.

SUDIJA HANT: Sudeње se nastavlja u 14.30.

(pauza)

SUDIJA HANT: Gospodine molim vas da pročitate svečanu izjavu sa dokumenta koji vam daje sudski poslužitelj.

SVEDOK VUČETIĆ: Svečano izjavljujem da ću govoriti istinu, celu istinu i ništa osim istine.

SUDIJA HANT: Izvolite sedite. Gospodine Domazet imate reč.

GLAVNO ISPITIVANJE: ADVOKAT DOMAZET

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Hvala, časni Sude. Dobar dan, gospodine doktore. Ja ću vas u ime Odbrane danas ispitivati, pa vas molim da kada budem postavljao pitanja, a i kada to moj kolega iz Tužilaštva bude činio, da uvek malu pauzu napravite pre vaših odgovora, da bi prevođenje bilo olakšano, tim pre što će biti dosta medicinskih termina koji su vrlo važni, a teški za prevođenje. Ja vas najpre molim da se nama i Sudu predstavite, dakle, svoje lične podatke da date.

SVEDOK VUČETIĆ – ODGOVOR: Ja sam Čedomir Vučetić, specijalista ortopedске hirurgije i traumatologije iz Beograda. Inače sam šef ortopedskog tima lekara u Urgentnom centru u Beogradu koji broji pet lekara specijalista ortopedске hirurgije. Takođe sam i šef odeljenja, načelnik odeljenja u Institutu za ortopedsku hirurgiju i traumatologiju u Beogradu i docent sam, "assistant professor" (docent) na Medicinskom fakultetu u Beogradu. U svom kliničkom radu, veoma se puno bavim problemima lečenja povreda potkolenice i svih kasnijih problema koji se javljaju kao posledica povreda potkolenice, što znači najsloženijim hiruškim zahvatima u smislu nadoknade koštanih defekata i nadoknade meko tkivnih defekata mišića i kože koju uključuju i najsloženije mikrohirurške procedure. U toj oblasti imam vrlo veliko iskustvo. Toliko.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Hvala. Uz vaš nalaz vi ste i priložili i vašu radnu biografiju, ali vas ipak molim da nam kažete koliko godina radite kao lekar?

SVEDOK VUČETIĆ – ODGOVOR: Kao lekar specijalista ortopedске hirurgije i traumatologije radim od 1988. godine u Institutu za ortopedsku hirurgiju i traumatologiju.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Da li i sada, pored toga što predajete na Medicinskom fakultetu i načelnik ste ovih odeljenja, da li i aktivno učestvujete u operacijama? Da li vršite i operacije?

SVEDOK VUČETIĆ – ODGOVOR: Apsolutno, to je prvenstveno moja profesionala uloga i posao kojim se bavim i uključuje lečenje najsloženijih povreda. Praktično, obzirom da se bavim mikrohirurgijom i amputirane, potpuno amputirane potkolenice, stopala, šake, takođe replantiram, prišivam, znači i sve moguće

komplikacije u smislu infekcije, nastanaka koštanih defekata, mišićno kožnih defekata, takođe nadoknađujem složenim mikrohiruškim procedurama transplatacije i primenom aparata po Ilizarovom (Ilizarov), posebne metode u rekonstrukciji i lečenju komplikovanih povreda potkolenice, a i drugih povreda kostiju. Sada napominjem poznavanje ove problematike povreda i posledica povreda potkolenice.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Da, potkolenice, obzirom da nam je u ovom slučaju to izuzetno važno, jer se radi, kao što ste videli iz materijala koji ste dobili, o potkolenici. Ja vas molim, sada ćemo u vezi vašeg nalaza. Ja vas molim, ipak, čini mi se da malo brže govorite nego što bi to omogućavalo prevodiocima da na vreme prate i prevode, pa vas molim da prilikom odgovora malo, dakle samo malo sporije govorite. Vi ste u vezi povreda Mitra Vasiljevića dobili materijal i o tome dali svoj nalaz i mišljenje, je li tako?

SVEDOK VUČETIĆ – ODGOVOR: Da. Potvrđujem, dao sam. Imao sam na raspolaganju radiografije, jednu radiografiju iz 1992. godine i šest radiografija napravljenih 2001. godine koje sam analizirao i u kontekstu problema koji se ovde rešava, razmotrio, uporedio i dao svoj izveštaj o tome.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Vi ste ovde to objasnili na samom početku u nalazu, u tački A i B, zar ne?

SVEDOK VUČETIĆ – ODGOVOR: Da, tako je.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Međutim da li ste odgovorili na pitanja, odnosno analizirali i nalaz doktora de Grava (Yvan de Grave) ...

SUDIJA HANT: Gospodine Domazet, mi ćemo njegov izveštaj da uvedemo u dokazni materijal, zar ne? I to će da nam uštedi puno vremena.

ADVOKAT DOMAZET: Da, časni Sude.

SUDIJA HANT: Imali prigovora?

TUŽILAC GRUM: Nema prigovora, časni Sude.

SUDIJA HANT: Mislim da je sledeći broj 35 ili 38. Izgleda da je došlo do neke promene u numerisanju.

ADVOKAT DOMAZET: Možda sam, vaša Visosti, preskočio koji? Ako je 35 slobodan, možemo da ga označimo sa 35, je l'? Čini mi se da je 37 bio poslednji koji smo označili?

SUDIJA HANT: Pa da budemo na sigurnom, neka bude to 38. Dakle, izveštaj doktora Vučetića od 22. novembra nosiće broj D38. Možete da radite pod pretpostavkom da smo mi taj izveštaj pročitali. Prema tome, možete neke stvari da

naglasite, ali ne želimo da on čita sve šta je u izveštaju.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Vi, gospodine Doktore, mislim verovatno imate pred sobom taj vaš nalaz. Ja vas molim, dakle, neke stvari koje su u ovom nalazu bitne i značajne, ja ću vas u vezi sa tim pitati. Nije potrebno da čitate taj nalaz ili da ceo komentarišete, već na eventualna pitanja da date svoje odgovore i komentare. Što se tiče ovog dela gde ste objasnili koleno, ja za tu nemam, bar ja nemam tu pitanja. Pitaću vas u vezi sa ovim sledećim nalazom potkolenice, kada na samom početku govorite o nedostatku učinjenih radiografija u tehničkom smislu. Možete li da objasnite šta je to šta nedostaje? Odnosno šta je trebalo da tu, po vama, bude bolje tehnički urađeno da bismo došli do preciznijih rezultata?

SVEDOK VUČETIĆ – ODGOVOR: O određenim tehničkim nedostacima na učinjenim radiografijama možemo govoriti i kada se radi o radiografiji učinjenoj 1992. godine, kao i radiografiji učinjenoj 2001. godine. Na radiografiji učinjenoj 1992. godine nedostaje gornja trećina potkolenice i, ili gornji kraj *tibie* i *fibule* nije vidljiv. To je i, donekle, razumljivo, jer vrlo često dužina potkolenice je takva da se cela ne može predstaviti na standardnoj radiografiji formatu. Na radiografiji učinjenoj 2001. godine, kolena, zapazio sam da nije označeno o kojoj se nozi radi. Da li je leva ili desna? Takođe skočni zglobovi su neoznačeni na jednoj radiografiji iz 2001. godine. Ovi propusti su minorni i suštinski bez značaja.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Ja vas molim da date vaše objašnjenje najpre u pogledu radiografije potkolenice od 14. juna 1992. godine. Vi ste, gledajući ovu kopiju koju sam vam ja poslao, koju sam dobio od Tužilaštva, našli i obeleženo o kojoj se nozi radi. Obzirom da je to u neku ruku bilo sporno, možda bi najbolje bilo da imate pred sobom i taj snimak kako biste nam objasnili, ono o čemu se radi. Ja, vaša Visosti, imam snimke koje je veštak gledao, doktor, koje sam dobio od Tužilaštva, jer mislim da su i ti snimci zavedeni kao dokaz.

SUDIJA HANT: Da, tako je.

ADVOKAT DOMAZET: Da li bih mogao da ih predam doktoru, da budu pred njim da bi mogao da ih gleda? Možda bi moglo da se vidi na grafoskopu? Pokušajte da bi ...

SUDIJA HANT: Već smo to ranije probali i nije funkcionisalo.

TUŽILAC GRUM: Časni Sude, ako bi mogao da pomognem. Dokazni predmet Tužilaštva 151 i 21-2 su pozitivni ove slike i to može da se vidi na grafoskopu.

SUDIJA HANT: Ovo?

TUŽILAC GRUM: Da, časni Sude.

SUDIJA HANT: Da.

TUŽILAC GRUM: 151 i 21-2.

SUDIJA HANT: Hvala, gospodine Grum (Groome).

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Gospodine doktore, videćete ove snimke, a na grafoskopu ćete te iste pokazati na ovom koji imaju, da bi olovkom ... Moglo. Hoćete li, doktore, najpre objasniti gde ste na ovom snimku našli da je obeležena strana, odnosno o kojoj se nozi radi?

SVEDOK VUČETIĆ – ODGOVOR: Da, svakako. Sada primećujem i na monitoru da se čak oznaka o kojoj upravo govorimo može videti i preko ove reprodukcije koju koristimo za objašnjenje ove činjenice. Oznaka se nalazi u donjem desnom uglu na inicijalnoj radiografiji. Predstavljena je crnim flomasterom na tamnoj podlozi. Slabo je vidljiva i ovde možemo videti krug, a u krugu slovo "L". Deo tog slova "L" je vidljiv na ovoj svetloj površini, linearnoj. Upravo je pokazujem, tako da ovo više nije sporna činjenica da je inicijalna radiografija označena kao leva noga.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Kažete, doktore Vučetiću, da se na ovome šta pokazujete na grafoskopu, vidi deo. Da li se na snimku koji imate, vidi ceo taj krug sa oznakom "L"?

SVEDOK VUČETIĆ – ODGOVOR: Da, vidi se. Samo je potrebno pogledati iz neposredne blizine i pod određenim svetlom.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: U redu. Hoćete li ukratko opisati to šta vidite na tom snimku. O kakvom se prelomu radi, prema ovom snimku koji imate?

SVEDOK VUČETIĆ – ODGOVOR: Ovo je inicijalna radiografija nakon povređivanja i predstavlja, takozvani, "spiralni prelom" na spoju donje trećine i srednje trećine *tibiae*. Karakteristično za ovaj prelom je to što je frakturna linija u obliku slova "S" razvučena. Posledica ovakve frakturne linije je skraćenje noge na mestu preloma i određena dislokacija. Skraćenje može biti pet milimetara i više.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Hoćete li objasniti, doktore, kako dolazi do tog skraćenja? Šta to, praktično, znači?

SVEDOK VUČETIĆ – ODGOVOR: Skraćenje je uobičajana pojava kod najvećeg broja preloma dugih kostiju, kakva je i potkolenica. Mehanizam nastanka skraćena je u činjenici da mišići po svojoj funkciji teže da se skrate, a kako su pripoji mišića na kosti, kada je kost prelomljena skraćuje se dužina mišića i samim tim dužina kosti.

SUDIJA HANT: Doktore, možda možete kroz materijal da prolazite i za nijansu brže, jer naši prevodioci i zapisničari uspevaju da vas prate. Možete malo da ubrzate. Mislim da će svima da bude lakše.

SVEDOK VUČETIĆ: U redu.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Kada ovo kažete, doktore, interesuje me da li je to možda razlog lečenja takve noge ekstenzijom ili to ne mora da bude slučaj?

SVEDOK VUČETIĆ – ODGOVOR: Ekstenzija je jedan klasičan i jednostavan način lečenja preloma potkolenica koji je primenjen i u ovom slučaju, upravo zbog svoje jednostavnosti i delotvornosti. Ovakav prelom je moguće lečiti uvek na više načina. Ekstenzijom je postignuto upravo neutralisanje ovog skraćanja i dislokacije i za određeno vreme obezbeđeno mirovanje mesta preloma, da bi zarastanje počelo.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Ako bih vam ovako pitanje postavio, kada se na ovakav prelom primeni ekstenzija, da li bi snimak, takav snimak posle ekstenzije bio dosta drugojačiji od ovog snimka koji imate pred sobom? I ako jeste, u čemu bi se to ogledalo ?

SVEDOK VUČETIĆ – ODGOVOR: Sigurno da su promene primetne posle primene ekstenzije i pre. Promena može biti u tom smislu da se postigne potpuna korekcija ili nešto manje od toga, u svakom slučaju imamo poboljšanje. Efekat ekstenzije je poboljšanje pozicije ili potpuna korekcija. U tom rasponu se kreće.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Da. To razumem, to je medicinski odgovor šta se dobije tom ekstenzijom, ali čisto sa, u pogledu snimka koji bi bio načinjen, da li bi on bio bitno drugojačiji od ovog snimka koji je načinjen na dan 14. juna 1992. godine?

SVEDOK VUČETIĆ – ODGOVOR: Može se reći da bi bio sigurno drugačiji, u smislu korekcije pozicije fragmenata.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Da li bi, ukoliko to uopšte može da se utvrdi, to ćete nam reći, početak i kraj te frakture, odnosno neke vrste dimenzija frakture, da li se i to menja već na snimku posle ekstenzije, posle nekoliko nedelja od početka takve terapije?

SVEDOK VUČETIĆ – ODGOVOR: Promene su sigurno primetne. Ovde generalno postoji problem upoređivanja radiografija posle konsolidovanja jednog preloma i to devet godina posle konsolidacije sa inicijalnom radiografijom.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Vi ste, doktore, upotrebili jedan termin "remodelacija" u svom nalazu. Da li se to na to odnosi i možete li da nam objasnite o čemu se to radi?

SVEDOK VUČETIĆ – ODGOVOR: Upravo hoću da navedem nekoliko važnih činjenica. Jedna je stvar da smo s kontrakcijom ekstenzijom korigovali dužinu i međusobni odnos fragmenata, druga stvar je završen proces zarastanja preloma, što ima za posledicu formiranje nove kosti na mestu gde je bila frakturna linija. Na ovaj način frakturna linija biva teže vidljiva ili nevidljiva. Upravo smisao zarastanja je u tome da ne postoji više frakturna linija. Posle zarastanja kosti, imamo slabo vidljivu ili nevidljivu frakturnu liniju i novoformiranu kost, primetnu kao zadebljanje, ne samo na mestu frakturne linije nego i više milimetara, može se slobodno reći i

santimetar u blizini frakturne linije. Rekao bih i treću stvar koju pominje upravo branilac Domazet, proces remodelacije koja je tipična i traje godinama posle zarastanja preloma. Suština ovog procesa je u resorpciji kosti i formiranju kosti istovremeno, čime se postiže izmena arhitektonike ili oblika kosti i strukture kosti na mestu zaraslog preloma.

SUDIJA HANT: Gospodine Domazet, tu je još jedna reč koja se koristi nakon reči "remodelacija", koju ja ne razmem i koju bi trebalo razjasniti. Mislim da se radi o reči "morfologija". Da li vidite na zadnjoj stranici, barem u engleskoj verziji. Mislim da bi doktoru trebalo da se postavi direktno pitanje. Šta znači "morfologija" u ovom slučaju, doktore?

SVEDOK VUČETIĆ: U najosnovnijem smislu, oblik, izgled mesta zaraslog preloma.

SUDIJA HANT: Hvala vam.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Doktore, pre nego što krenemo dalje kroz ono šta, kroz ono šta, kroz šta samo vreme i ovih devet godina koje pominjete može da učini sa ovakvom jednom povredom, ja bih još da, možda, završimo sa tim snimkom od 14. juna 1992. godine i moje pitanje je: u vašem nalazu stoji ovo šta ste i danas rekli da konstatujete prelom *tibie* i to da se radi o takozvanom "spiralnom prelomu", je li tako? Vi kažete u nalazu da je deo *fibule* koji se vidi na ovoj radiografiji, je bez radiografskih znakova preloma i kažete da nije uobičajno da se u dve projekcije ove kosti ne primeti prelom, ali da takva mogućnost nije isključena, odnosno nije isključena mogućnost naprsline ili preloma, bez pomeranja fragmenta. Pa vas molim da nam to malo objasnite, taj deo vašeg nalaza.

SVEDOK VUČETIĆ – ODGOVOR: Strogo u medicinskom smislu, moguće su takve vrste preloma. Označavaju se kao *fisure* ili naprsline. Karakteristika je nepomeranje na mestu preloma i slabo vidljiva, pa čak i nevidljiva frakturna linija, ali reko bih na ovom mestu frakturu *fibule* koju zapažamo, zaraslu, na radiografiji iz 2001. godine. Možemo vrlo direktno povezati sa podatkom da je gospodin Mitar Vasiljević imao povredu, prelom iste noge 1993. godine.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Da li ovim želite da kažete, doktore, da na snimku iz 1992. godine, na mestu gde se po sadašnjem snimku iz 2001. godine vidi trag preloma *fibie* to ne postoji na snimku iz 1992. godine?

SVEDOK VUČETIĆ – ODGOVOR: Prelom nije vidljiv na snimku iz 1991. godine, ali teorijski nije isključen, mada radiografski zaista nije vidljiv.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Rekli ste, gospodine doktore, u svom sadašnjem odgovoru "po snimku iz 1991. godine", verovatno lapsus, mislili ste na ovaj snimak iz 1992. godine?

SVEDOK VUČETIĆ – ODGOVOR: Tačno.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: A da li je moguće, doktore, da je 1992. godine došlo ili do preloma ili naprsnuća i *fibule*, ali u delu koji se na snimku koji imate pred sobom ne može videti? Dakle, u onom gornjem delu noge koji nije obuhvaćen simkom, a imajući u vidu način kako je ova povreda, nesporna, fraktura *tibie* učinjena?

SVEDOK VUČETIĆ – ODGOVOR: Ovo je vrlo realna pretpostavka, gledajući samo mesto preloma, ali radiografije iz 2001. godine gornjeg dela *fibule* ne pokazuju znake preloma koji je tu bio ili zarastao, tako da bi ja ponovo ukazao na jedan vredan podatak, da je pacijent imao povredu 1993. godine, odnosno prelom potkolenice i pre bih ovu povredu *fibule* vezao za tu povredu iz 1993. godine.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Samo da nam bude jasno. Kada kažete tu povredu koju biste vezali za 1993. godinu, mislite na onu koja je vidljiva po snimku iz 2001. godine, da je postojala ranije? Povredu *fibule*?

SVEDOK VUČETIĆ – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: A da li je moguće, pošto kažete da je teorijski, da je dosta moglo da bude verovatno da dođe do preloma *fibule* u gornjem delu kod ovakve povrede preloma *tibie*, da je taj prelom ili naprsnuće u međuvremenu zarastao, a da zbog proteka godina, devet godina, da to ne bude vidljivo na ovom snimku koji je učinjen 2001. godine? Da li takva mogućnost postoji ili ne?

SVEDOK VUČETIĆ – ODGOVOR: Da, svakako. Upravo ta činjenica, devet godina da je prošlo, značajno može uticati na vidljivost, pogotovu manje dislociranog preloma.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Hoćete li još objasniti kako ili koje razlike mogu da budu za takav jedan period od oko devet godina? Šta može da bude različito na snimcima iz sadašnjih perioda na snimke iste noge iz 1992. godine?

SVEDOK VUČETIĆ – ODGOVOR: Razlike mogu biti uslovljene nizom činilaca. Jedna grupa razloga su vezani za sam period od devet godina koje u životu svakog čoveka predstavljaju značajan period. Normalno se dešavaju promene u smislu degenerativnih promena i promena u smislu strukture kosti u pogledu ostoporoze odnosno sadržaja kalcijuma (Ca), materije koje prevenstveno, u radiografskom smislu, pokazuje karakteristike kosti. Druga grupa razloga je u vezi sa procesom remodelacije. Ovim procesom kost se menja tako da svoju oblik, da svoj oblik i morfologiju usklađuje sa funkcionalnim zahtevima. Jednostavnije rečeno, određene neravnine i krivine kao posledice preloma, mogu biti korigovane, ispravljene, posle više godina. Proces remodelacije je u mlađem uzrastu izuzetno intezivan, tako da se kod adolescenata posle nekoliko godina prelomi ne mogu ni primetiti, upravo zbog procesa remodelacije.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Doktore Vučetiću, vi ste gledali i to ne jedan nego više snimaka ove iste noge iz 2001. godine. Prema ovome što ste u nalazu dali i

u ovom drugom slučaju ste ocenili tragove tog preloma kao spiralnog preloma. Jesam li u pravu? Hoćete li da komentarišete te snimke, dakle iz 2001. godine i ukoliko postoje razlike na snimak iz 1992. godine, da nam kažete o čemu se radi?

SVEDOK VUČETIĆ – ODGOVOR: Apsolutno se prelom na, saniran prelom na potkolenici iz 2001. godine može smatrati spiralnim prelomom. Obrisi frakture su приметni i odgovaraju po svom obliku, mestu na *tibie* radiografiji iz 1992. godine.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Da li se po vama, doktore Vučetiću, obzirom na ovo, radi o snimcima, kad govorim, znači 2001. godina na 1992. godinu, iste noge, odnosno istog pacijenta? Da li su ti nalazi, jedan i drugi prelom, kompatibilni, imajući u vidu promene o kojima ste govorili?

SVEDOK VUČETIĆ – ODGOVOR: Jeste. Meni to ne izgleda uopšte sporno. Možemo se orijentisati po samoj frakturnoj liniji ili frakturnoj ravni, čije obrise zapažamo i na radiografiji iz 2001. godine, a takođe poređenje možemo izvesti i prema obliku kosti i njenoj građi i ostalih kostiju vidljivih na dostupnim radiografijama.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Pre nego što dalje sa ovim nastavimo u pogledu procene tih snimaka, hteo bih ovo da vas pitam: mogućnost nastanka ovakve vrste preloma, dakle spiralnog preloma, kako nastaje takav prelom u odnosu na druge prelome koji su, takođe, česti?

SVEDOK VUČETIĆ – ODGOVOR: Spialni prelom nastaje mehanizmom uvrtnanja. Potrebno je da jedan deo potkolenice, gornji ili donji, bude fiksiran i da imamo prisutno uvrtnanje kada dolazi do frakture sa ovakvom frakturnom linijom. Kod udaraca u potkolenicu, direktnih i indirektnih, dolazi do poprečnih, takozvanih, preloma. Mada prelomi mogu biti i sa više fragmenata ili sa kosom frakturnom linijom.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Konkretno, doktore Vučetiću, da li je moguće da je do ovakve frakture koju vidite na ovim snimcima, ukoliko ne postoji mnoge razlike, kažete da su kompatibilni, može doći prilikom pada, kakav je objašnjavao u ovom slučaju Mitar Vasiljević, dakle, pada na levu stranu, sa konja i da pri tom konj pada na tu istu stranu zajedno sa njim? Da li je u takvoj situaciji moguća ovakva vrsta preloma ili da li je uobičajna ili je retka ili je nemoguća? Ako možete takvu ocenu da date.

SVEDOK VUČETIĆ – ODGOVOR: Sigurno da je moguća ovakva povreda.

SUDIJA HANT: Gospodine Domazet, bojim se da je doktor naveden vašim pitanjem korišćenjem reči "moguća". Postoji nešto šta je razumno moguća čim ste mogli da započnete svoje pitanje. Vi ste trebali da zamenite svoje pitanje. Možda bi bilo bolje da pitate da li je to bilo tipično, da li je to bilo kompatibilno jedno sa drugim. Misli da su to dve reči koje bi mogle da se koriste, a ne tipično. Ja bih vam predložio da opet postavite pitanje i da umesto reči koju ste upotreбили, "moguća", upotrebite pridev "razumna". Dakle, ukoliko postoji razumna mogućnost da nešto postoji, onda može da

se dođe do toga da se propusti dokazati nešto izvan razumne sumnje.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Hvala, vaša Visosti. Čuli ste delimično, doktore Vučetiću, ove razlike. Može li, ne samo moguće, nego da li je razumne mogućnosti da dođe do ovakve povrede i koliko je to moguće, tipično za ovaj način?

SVEDOK VUČETIĆ – ODGOVOR: Potpuno sam razumeo i primedbu i pitanje. Mislim da je čak vrlo verovatno da je na ovaj način došlo do ove spiralne frakture, upravo iz činjenice da je do preloma došlo obzirom da je Mitar bio u kretanju i iz tog kretanja i pada sigurno da je postojao momenat kretanja koji je mogao biti i rotacioni i dovesti do uvrtnja i upravo ovog mehanizma povređivanja. Ako bismo imali podatak da je noga bila fiksirana u uzenjiji, to bi apsolutno ukazivalo na mehanizam uvrtnja.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: To bi samo povećavalo ... Da.

SUDIJA HANT: Koliko se ja sećam, noga nije bila u uzenjijama.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Upravo da. Upravo je to moje pitanje. Da, u ovom slučaju nije bilo uzenjija. Dakle, potpuno slobodne noge. Po vama je u slučaju uzenjija, koliko razumem, mnogo veća verovatnoća da dođe do uvrtnja prilikom povređivanja. Međutim da li do ovoga može doći bez obzira da li je i konj u tome pao na tu stranu preko te noge ili ukoliko to nije učinjeno do momenta preloma?

SVEDOK VUČETIĆ – ODGOVOR: Mi se ipak moramo držati pretpostavke da je nešto fiksiralo, najverovatnije stopalo i pretpostavljam da je to konj ili je noga na nešto zapela ili neki takav mehanizam da je delovalo, a telo kako je već bilo u kretanju zajedno sa konjem, nastavilo da se kreće, odnosno rotira i to je mehanizam kako nastaje spiralni prelom.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Kada kažete, gospodine doktore, "fiksirala stopalo", da li je to u slučaju kada tom nogom stane, dodirne površinu na koju pada i da posle tog trenutka može doći do rotacije noge i ovakvog preloma?

SVEDOK VUČETIĆ – ODGOVOR: Moguće je to pretpostaviti, ali teško je sada proceniti koliko je realno, ali sigurno da je moguć takav mehanizam. Zavisi od brzine kretanja tela i od strukture i jačine kosti i tako dalje koju silu može da podnese, ali u svakom slučaju, moguć je svaki otpor u rotaciji, znači da potkolenica sa stopalom prati okretanje tela, može da dovede u određenim uslovima do spiralnog preloma

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Kada ste govorili o kretanju, u tome, kretanje ... Da li ste uzimali to u obzir da i u slučaju takvog pada ne dolazi još do zaustavljanja konja, koji, verovatno, na neki način vrši pomeranje onog koga je do tada nosio, koji pada sa konja. Da li ste imali u vidu takav način kretanja?

SVEDOK VUČETIĆ – ODGOVOR: Sigurno su sve te stvari od značaja, ali je vrlo nesigurno zaključivanje tačno šta se dogodilo. Sve ostalo je na nivou spekulacije, ali sasvim je realno pretpostaviti da povređeni i konj, su sigurno bili u kontaktu u

momentu nastajanja frakture. Sasvim je realna pretpostavka da su bili u kontaktu i da je to u suštini razlog ovakve frakture.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Što se tiče podloge na koju pada, odnosno gde se ovo dešava, da li i od te podloge nešto zavisi? Kakav je slučaj ukoliko je to potpuno ravna podloga i da li ima razlike ukoliko je ta podloga, ne bi bila ravna?

SVEDOK VUČETIĆ – ODGOVOR: U suštini, bez obzira na samu podlogu, činjenica da je povređeni pao sa određene visine pri određenoj brzini kretanja, došlo je sigurno do preloma.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Da li to mogu da razumem, dakle, da je do ovog preloma na ovaj način bilo moglo doći i na potpuno ravnoj podlozi, tako i na podlozi koja nije ravna?

SVEDOK VUČETIĆ – ODGOVOR: Upravo tako.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Da li bi ovakava povreda bila moguća u slučaju udara vozila u pešaka? Dakle, u slučaju da vozilo naleti na pešaka, da li je ovakav tip povrede moguć ili ne?

SVEDOK VUČETIĆ – ODGOVOR: Ne bi mogli isključiti, ali činjenica je da je potpuno netipično. Karakteristično za nastajanje preloma pri udaru branika ili automobila na potkolenicu je više fragmentalni prelom ili poprečni kosi prelom, ali uopšte nije karakterističan spiralni prelom.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Za takvu vrstu, nastanak, u ovakvom slučaju koji smo opisali?

SVEDOK VUČETIĆ – ODGOVOR: Ne. Spiralni prelom ne nastaje, da se može uzeti kao podatak direktnim udarom branika potkolenicom.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Sada bih vas pitao nešto o onom drugo delu, a to je deo koji ste i vi komentarisali u vašem nalazu, iako niste u uvodu nalaza rekli da ste i to imali kao materijal, pa vas zbog toga pitam, da li ste raspolagali, prilikom vašeg veštačenja i sa nalazima ovog predmeta gospodina doktora Ivana de Grava?

SVEDOK VUČETIĆ – ODGOVOR: Da imao sam na raspolaganju izveštaj doktora Ivana de Grava.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Vi se time bavite u delu nalaza, čini mi se ovde pod "Diskusija", kojim poredite te rendgenske snimke i dajete svoje razloge šta sve može da utiče na, ako sam dobro razumeo, na razliku u tim snimcima, pa bih vas molio da taj deo malo objasnite, imajući u vidu i ono šta ste videli, dakle, u ovim materijalima?

SUDIJA HANT: On je to već uradio, zar ne? On je sve objasnio o zarastanju i zato je ona iz 1992. godine kraća od one iz 2001. godine. Ne znam šta bi on mogao da kaže novo osim onoga šta je napisao. Ukoliko želite da on objasni neki tačan konkretni

detalj, to možete da pitate. On je do sada dao vrlo tačno objašnjenje da je rendgen iz 1992. godine različita od onog napravljenog 2001. godine i da to može da se zanemari usled procesa zarastanja. Mi ćemo morati u jednom trenutku da se pozabavimo činjenicom da je na rendgenu iz 2001. godine duža slika od one iz 1992. godine.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Da, možda je najbolje direktno ići na one rezultate do kojih je ovde došao i koje je nama izneo doktor Ivan de Grav. Vi ste videli i neke slike i neke dijagrame koje je on napravio u pogledu veličine, do kojih je ovde došao i koje je nama izneo doktor Ivan de Grav. Vi ste videli i neke slike i dijagrame koje je on napravio u pogledu veličine povreda i upoređivao je dužinu frakture iz 1992. godine i 2001. godine. Ja bih vas najpre molio da kažete da li je to moguće i da li je to urađeno na način koji vi smatrate medicinskim pouzdanim?

SVEDOK VUČETIĆ – ODGOVOR: Ovo je vrlo značajno pitanje da se razjasni. Uz svu delikatnost poređenja radiografija čiji je vremenski period veći od devet godina, treba uzeti u obzir i da su učinjene značajne metodološke omaške prilikom određivanja frakturne linije, odnosno frakturne ravni. Ja bih ovom prilikom ukazao na te propuste. Kao ovde što možemo videti na monitoru, na inicijalnoj radiografiji su označene izvesne linije koje bi trebalo da označavaju frakturnu, odnosno ravan ili frakturnu liniju. Pošao bih u objašnjenju od činjenice da spiralna frakturna linija imao oblik razvučenog slova "S". Ta linija u pojedinim delovima pokazuje različit nagib. Mi ovde možemo videti da je korišćen srednji deo te frakturne linije za određivanje frakturne ravni, odnosno nagiba, a nije uzet u obzir krajna tačka frakturne linije u gornjem delu potkolenice i krajnja tačka frakturne linije u donjem delu potkolenice. Sada, na radiografijama iz 2001. godine, gde imamo slabo vidljivu frakturnu liniju i *calus*, odnosno novostvorenu kost, ona popunjava ne samo frakturnu liniju ili javlja se ne samo na mestu gde je fraktura, nego se javlja znatno dalje od same frakture, to je i način zarastanja kosti. Upravo taj radiografski znak prisustva novostvorene kosti na *tibie* upotrebljen je kao mesto ili tačka, gornja tačka do koje dopire frakturna linija. Otuda ta metodološka greška u određivanju frakturne linije i kasnije pogrešnog zaključka da se radi o različitim prelomima.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Kada kažete, doktore, o grešci u određivanju linije i o ovom zaključku, na šta to mislite i na koga to mislite? Na čiju grešku mislite?

SVEDOK VUČETIĆ – ODGOVOR: Na grešku koja se pojavljuje ili objašnjenju koje je dato u izveštaju eksperta de Grava.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Da li bi možda mogli da to pokažete na onom crtežu koji je on uradio, da objasnite ovo šta ste nam sada govorili, ali na žalost, niste mogli da pokažete.

SUDIJA HANT: To je dokazni predmet P21-3. Ova shema, da li je to o čemu govorite?

ADVOKAT DOMAZET: Da.

SUDIJA HANT: Vidite moj problem je i moraćemo da se sa njim suočimo, a želim jedno objašnjenje i to objašnjenje možda i postoji ... Međutim, ja ne mogu da se zadovoljim greškom koja je nastala određivanjem ravni frakture. Ono šta mene zanima je ono o čemu je doktor de Grav govorio kada je govorio o područiju iznad pete, gde je ona počela i gde se završila. Ne radi se tu o frakturi radi se o delu pete. Ona iz 1992. godine je kraća od ove iz 2001. godine. Doktor je veoma dobro objasnio da bi obično fraktura trebala da postane kraća. Sa vremenom kada pogledate rendgen koji je snimljen mnogo kasnije, stvar bi trebala da je kraća, a ovde se čini da je duža. Prema tome, možda je doktor de Grav napravio grešku gde počinju linije frakture i gde se završavaju, ali vi ste trebali da svoje ispitivanje uskladite sa ovim, to je sporno pitanje. Postoji još jedno sporno pitanje koje doktor nije spomenuo u svom izveštaju, a to je oblik pete. Doktor de Grav se u velikoj meri oslonio na to. Dakle, to su dva pitanja na koja je ukazao doktor de Grav. Mislim da bi ovaj doktor trebao da odgovori na te stvari, a on to u svom izveštaju nije učinio. Zato naš to zanima. Nama treba pomoć u rešavanju ovog fascinantnog i veoma teškog problema. Želio bih da dodam da sigurno nećemo biti gotovi danas do 16.00 i želeo bih da vi obradite to pitanje, jer sam ja siguran da će gospodin Grum da se usredsredi na to pitanje. Vi ste nam detaljno objasnili izveštaj, ali u jednom trenutku morate da počnete da obrađujete ta dva stvarna, realna pitanja u ovom predmetu.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Da, vaša Visosti. Nisam ni mislio da to pitanje pete i onog što je veštak de Grav objašnjavao, ostane van i apsolutno je to u ovim mojim pitanjima i do toga ćemo doći. Kao što vi kažete, da li danas, to će biti, verovatno, teže, ali se još uvek držim onog nalaza kog je doktor dao i razlike u odnosu na ... Možete li videti na ovom grafoskopu i pokazati ...

SVEDOK VUČETIĆ – ODGOVOR: Razumeo sam pitanje. Recimo to ... Sve do ... Evo ... Mogao bih da počnem. Možete staviti ... Hteo sam ovu radiografiju. Prilično je aproksimativna, proizvoljna stvar, koju ćemo tačku uzeti ovde, jer postoji više linija koje figuriraju u strukturi. Sad na ovoj šemi ne mogu da pokažem, ali na radiografiji ... Više je linija u strukturi kosti koje figuriraju kao trag frakturne linije na ovim radiografijama ... Činjenica je da je de Grav uzeo najnižu tačku kao tačku frakturne linije. To je, takođe, diskutabilna stvar ili dubiozno da li je baš tako. To je stvar utiska koji je imao u svom ocenjivanju ove frakturne linije. Ja se ne bih mogao složiti kao nepobitnom činjenicom da je to upravo i frakturna linija. Istina ...

SUDIJA HANT: Samo trenutak, doktore, budući da ćemo morati da ovo nastavimo kasnije. Pitam se, gospodine Domazet, da li biste mogli da zatražite od doktora da nacrtá sličan dijagram kao što je ovaj sada na grafoskopu i da na tom svom dijagramu označi gde počinje i gde se završava fraktura, tako da imamo i njegovu shemu linije svake fature. To nije lako napraviti, ali važno je imati na umu da se doktor de Grav upravo na to oslonio. Ukoliko ovaj svedok može da pokaže da je de Grav pogrešio, onda je to važno za tezu Odbrane. Mislim da će nam to biti od pomoći, ako bi ovaj

doktor mogao da nacрта sličan dijagram.

ADVOKAT DOMAZET: Vaša Visosti, mislite verovatno na nastavak njegovog saslušanje, da do tada napravi takav dijagram? Jesam li vas dobro razumeo?

SUDIJA HANT: Da, da. Naravno. Samo molim, ja to ne naređujem. Možda nije to lako napraviti, ne znam, ali ukoliko on želi da uzme rendgenske snimke da to napravi, mi bismo mu bili od velike zahvalnosti. Naravno, u nekom trenutku će Tužilaštvo želeti da pokaže i rendgenske snimke i njegov dijagram svom specijalisti.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Da, ja mislim da je i doktoru Vučetiću jasno, ono šta se traži i u granicama onog šta je moguće. Ukoliko možete za nastavak, pošto ćemo vrlo brzo danas završiti i nastavak će biti posle jedne pauze, malo veće, da li ćete do tada moći da nešto slično napravite, ovom što je de Grav napravio, da biste mogli i lakše da uporedite i da to kažete?

SVEDOK VUČETIĆ – ODGOVOR: U redu, učiniću tako.

SUDIJA HANT: Još jedna stvar koju želim: imali smo dosta nejasno svedočenje o povredi koju je vaš klijent imao 1993. godine. Mene zanima da li se na snimcima iz 2001. godine može videti bilo šta da je došlo i do druge povrede. Znači, postoje dve povrede na, otprilike, istom mestu. U jednom trenutku nam je rečeno da je ova druga povreda nastala nekoliko centimetara ispod ili iznad stare povrede, ali budući da smo dobili različite opise te povrede, mene zanima da li na najnovnijim snimcima postoji nešto što pokazuje tu drugu frakturu, jer to bi možda moglo samo po sebi da objasni tu dodatnu dužinu frakture iz 2001. godine. Ovdje ima dosta problema i nadam se da će vaš doktor da bude u stanju da nam u vezi sa njima pomogne. Ne znam da li imate još neka pitanja koja želite sada da postavite. Međutim, mi imamo još neke administrativne stvari koje moramo da obavimo danas pre kraja rasprave.

ADVOKAT DOMAZET: Slažem se, časni Sude.

SUDIJA HANT: Doktore, meni je veoma žao što ne možemo vaše svedočenje danas da završimo. Ja vas uveravam da smo mi pokušali da učinimo sve da to svedočenje privedemo kraju i vaš advokat sa kojim ste kontaktirali verovatno vam može pokazati sve tragove koje nosi od napada koje smo mi izvršili na njega da bi njegovi svedoci mogli da što pre završe sa svedočenjem. Dakle, moraćemo da nastavimo sa vašim svedočenjem negde u prvoj polovini januara i verovatno će gospodin Domazet sa vama da se dogovori o najpovoljnijem datumu za vas. Sada možete da idete i videćemo vas ponovo ovde sledeće godine.

SVEDOK VUČETIĆ: Hvala.

SUDIJA HANT: Vi možete da idete, doktore, a mi ćemo nastaviti sa još nekoliko administrativnih stvari. Gospodine Domazet, prvo kada ste čitali statutarne odredbe,

vi niste čitali iz mišljenja koje ste nam dali. Mislim da ste nam rekli da ste imali te odredbe na srpsko-hrvatskom ili da politički korektno kažem BHS. Mi smo proverili izdanje koje imamo u biblioteci, koje nije tako recentno kao vaše. Imamo engleski prevod jedne ranije verzije, pa bih vas molio da nam na BHS date te odredbe, a onda ćemo mi to da prevedemo.

ADVOKAT DOMAZET: Odmah, vaša Visosti. Ja sam to spremio. Ja bih molio veštaka ... Doktore, da ponese, možda, da uzmete odmah ove, pošto će vama to trebati.

SUDIJA HANT: Trebaće nam ti snimci kasnije.

ADVOKAT DOMAZET: To su kopije snimaka koje sam dobio od Tužilaštva. Vaša Visosti, ja ovde imam fotokopiju te stranice "Službenog glasnika", u kome je objavljen Krivični zakonik u 2000. godini, u kome se nalazi ono šta sam, ako ste na to mislili, na BHS.

SUDIJA HANT: Da, to.

ADVOKAT DOMAZET: U desetak primeraka mogu da ostavim.

SUDIJA HANT: Mi još nismo uvrstili trake i transkripte u dokazni materijal. Izjava svedoka je dovoljna da se to uvede u dokazni materijal. Da li ćemo prihvatati njeno celo objašnjenje, to je, naravno, druga stvar. Međutim, izjava svedoka da je to tačan transkript onoga šta je rečeno, je dovoljana osnova da se trake uvrste u dokazni materijal. Dakle, imajući to u vidu uvrštavamo ove trake. Koji je vaš sledeći broj, gospodine Grum? Bojim se da malo idemo u cik-cak.

TUŽILAC GRUM: Časni Sude, nemam ...

SUDIJA HANT: Zadnji koji smo mi imali je bio 165.

TUŽILAC GRUM: Mi smo to već numerisali, pa bismo sada samo trebali da pogledamo ove detalje.

SUDIJA HANT: Mislite na trake i transkript?

TUŽILAC GRUM: Da. Mi smo to već numerisali ranije. Mislim da je to bio 109, ali nisam siguran.

SUDIJA HANT: 109?

sekretar: Izvinjavam se časni Sude, broj je 109-4A

SUDIJA HANT: I 4B.

sekretar: Da i 4B.

TUŽILAC GRUM: Znači da je kopija originalne trake. 109 je bio CD sa poboljšanom verzijom.

sekretar: Da

SUDIJA HANT: Da.

sekretar: 109 je CD.

SUDIJA HANT: A transkripti?

sekretar: Imamo ...

TUŽILAC GRUM: Časni Sude, 109-1 je bio transkript na BHS i 109-2 je bio transkript na engleskom.

SUDIJA HANT: Gospodine Domazet, kao što sam objasnio, iskaz ovih svedoka dovoljan je da se uvrsti u dokazne materijale. Težina koju ćemo da pridamo svemu tome je nešto o čemu ćemo kasnije da razgovaramo. Da li želite nešto da dodate?

ADVOKAT DOMAZET: Bih iskoristio priliku, pošto sada imam priliku da pokušam da vidim nešto s tim kasetama, da izvršimo veštačenje. Ja sam preslušavanjem ustanovio da dve kasete koje sam dobio, na jednoj je nekih 20 minuta, na drugoj je svega pet minuta snimljeno, a gospodin Grum je rekao da se radi čak o dva puta po sat vremena, pa se bojim da nisam dobio možda pravu kasetu ili potpunu kasetu koja je snimljena ili neka greška na toj postoji, pa ne bih hteo da zbog toga bude problema. Možda ću to sa gospodinom Grumom moći da rešim posle ovoga ili možda postoji objašnjenje za ovu dužinu.

SUDIJA HANT: Međutim, ima još jedna stvar koju ćete kasnije da rešite sa gospodinom Grumom, ako želite da se to proverí i da se vidi da li je traka zaustavljanja ili da li je neko nešto petljao sa tom trakom. Vi biste trebali da imate originalnu traku, zato jer se kopiranjem te stvari obično brišu. Neko, možda, nema preveliko iskustvo u toj vrsti suđenja. Pretpostavljam da biste vi trebali da imate originalnu traku. Da li je ona dostupna?

TUŽILAC GRUM: Ja sam siguran da ćim gospodin Domazet odredi eksperta, mi ćemo to dostaviti toj osobi.

SUDIJA HANT: Mogu li onda da to ostavim vama dvojici, da se vas dvojica to

dogovorite?

TUŽILAC GRUM: Da, časni Sude.

SUDIJA HANT: U redu. U međuvremenu ćemo trake i transkripte označiti brojevima 109, 109-1, 109-2, 109-4A, 109-4B, a, naravno, svaki broj ima ispred sebe slovo "P". Dakle, mislim da će taj original da bude potreban.

TUŽILAC GRUM: Mi nemamo prigovora da dostavimo original kad on bude potreban

SUDIJA HANT: Gospodine Domazet, vi ste tokom raspusta preuzeli obavezu da saznate kada bi u relevantno vreme nastupio zalazak sunca u Višegradu i molim vas da to pronađete tokom raspusta.

ADVOKAT DOMAZET: Da, vaša Visosti. To ću uraditi i čim budem dobio, bez obzira na ovaj raspust, ja ću poslati to i Sudu i Tužilaštvu. Mada sam primetio da na muslimanskom kalendaru za 1992. godinu koje je Tužilaštvo predalo kao dokaz ili mislim, da će ga predati, postoji kalendar zalaska i izlaska Sunca za svaki dan u 1992. godini. Jedini problem je što se ne vidi za koji deo, eventualno, Bosne i Hercegovine se odnosi, ali tu razlike nisu, po meni, velike.

SUDIJA HANT: Vi ste sada uveli nešto novo, ja nisam znao da radimo ovde po muslimanskom kalendaru. Da li se srpski kalendar razlikuje?

ADVOKAT DOMAZET: To je kalendar muslimanskih praznika. Dakle, kalendar za 1992. godinu, na kome su muslimanski praznici. To sam dobio od Tužilaštva i on pored tih praznika za svaki dan označava kada je sunce izašlo, zašlo i mesec. Mislim, na tom kalendaru se to vidi. Da, ne radi se, moja je greška, posebno o muslimanskom kalendaru, već o kalendaru sa tim praznicima. Kao što sam ja dao gospodinu Grumu kalendar sa praznicima, pravoslavnim, za tu godinu, da bismo, ovaj, usaglasili te praznike koji su bili.

SUDIJA HANT: Bosna i Hercegovina je dosta veliko područje, a Višegrad je na jednoj strani tog područja. Mislim da bi bilo bolje kada bismo dobili tačniji pokazatelj izlaska i zalaska sunca, kako bismo, dakle, mogli na temelju toga da vidimo kad je došlo do sumraka. Poslednja stvar koju imam da kažem biće repetitivna, ali želeo bih da ponovo ponovim, kako bi to odzvanjalo u vašim ušima kada odete na raspust. Vi morate raspust da iskoristite kako biste pripremili završne reči za sledeću godinu. Imamo vrlo pretrpan raspored. Ja vam sugerišem da vi u svojim završnim rečima usmeno obradite iskaze koji će biti prezentirani sledeće godine, a da u svojim pisanim završnim podnescima obradite dokaze koji su do sada izvedeni. Raspravu ćemo da nastavimo u sredu 9. januara, kako bismo omogućili gospodinu Domazetu i njegovom timu da srpski pravoslavini Božić provedu sa

svojim porodicama. Međutim, to znači da ćete morati da radite na završnoj reči i tokom raspusta. Ovo suđenje moramo da završimo 21. januara, jer treba da započne sledeće suđenje. Koliko sam ja shvatio, rečeno mi je da se taj datum ne može pomeriti. Juče je održana Pretresna konferencija i sudija Pretresnog veća je rekao da će to suđenje bez ikakve sumnje da počne tog dana. Jedan od sudija u ovom Pretresnom veću zaseda i u tom predmetu, tako da mi do tada moramo da završimo. To nam daje osam radnih dana. Imajuću u vidu sve iskaze kroz koje moramo da prođemo, mislim da se tu radi o određenom broju eksperata čiji će izveštaji biti glavno ispitivanje, a onda će se unakrsno ispitivati o onim stvarima koje su važne. Kao što vidite, imamo veoma malo vremena i bilo bi mi drago kada bismo mogli da saslušamo završne reči u četvrtak i petak, one nedelje pre 21. januara. Mislim da bi to bilo 17. i 18. januara. I uz to želim vam sretan pravoslavni i nepravosalvni Božić i vidimo se u novoj godini.

Fond za humanitarno pravo

